

ಧಮ್ಮ ಪದಗಳು

ಮತ್ತಾ ಸುಖಪರಿಚ್ಛಾಗ,
ಪಸ್ಸೇ ಚೇ ವಿಪುಲಂ ಸುಖಂ,
ಚಚೇ ಮತ್ತಾಸುಖಂ ಧೀರೋ
ಸಂಪಸ್ಸ ವಿಪುಲಂ ಸುಖಂ.

ಅಲ್ಪ ಸುಖವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ವಿಪುಲ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು
ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ, ವಿಪುಲ ಸುಖದ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಪವಾದುದನ್ನು
ತ್ಯಜಿಸಲಿ.

ಧಮ್ಮಪದ- 290, ಮಿಶ್ರವರ್ಗ

ಧ್ಯಾನ ಸ್ಥಳದ ನಿರಾಕರಣೆಗಳಿಂದ ಕೊನೇ ಗಳಿಗೆಯ ಪಾರಾಗುವಿಕೆಯವರೆಗೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎನ್. ಗೋಯಂಕ (1924-2013)

29 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1999, ಹೊಸದಹಲಿ

ಪ್ರೀತಿಯ ಬಾಬು ಭೈಯ್ಯ, ಆದರಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು,
ಆಗಸ್ಟ್ 14 ರಿಂದ 24ರ ವರೆಗೆ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೂರನೇ
ಧ್ಯಾನ ಶಿಬಿರವು ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರೂ ಅದರ
ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಿಬಿರದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ
ನೆನಪಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಈಗ ನಾನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ,
ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನಾನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ
ಆವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮುಂಬೈನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಲವಾದ ಒತ್ತಾಯದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ
ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ವಿಪಶ್ಯನ ಅಭ್ಯಾಸ ನಿಂತು
ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ನಡೆಯಲೆಂದು ನಾನೂ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ
ತಾಯಿಯ ವಿಪಶ್ಯನ ಅಭ್ಯಾಸ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೆನ್ನು
ನೋವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಲು ನೋವು ಇತ್ತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿಪಶ್ಯನ
ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ
ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಮುಂಬೈನ
ಹೊರಗಡೆ ಧ್ಯಾನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದರೆ ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ
ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ
ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಶಿಬಿರ ನಡೆಸುವ
ಆಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಪುನಃ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು
ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಶಿಬಿರ ನಡೆಸುವ ಅವಕಾಶವೂ
ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಎರಡನೇ ಶಿಬಿರ ನಡೆದು,
ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರನ್ನೊಳಗೊಂಡು 15- 16 ಧರ್ಮ ಸಹೋದರರು
ಮತ್ತು ಸಹೋದರಿಯರು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಶಿಬಿರ ಮುಗಿದ ನಂತರ,
ನಾನು ತಾಡಪಲ್ಲಿ ಗುಡಂನಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಿ ಹೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ
ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಂಡೆ. ರಾಧೆ ಮತ್ತು
ವಿಮಲಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಧ್ಯಾನದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ನನ್ನ
ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಅದರ ನಂತರ, ಆಗಸ್ಟ್ 12ರಂದು
ನಾನು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ತಲುಪಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ
ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಹಾಗೂ ಬರ್ಮಾದ ಇತರೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ
ವಲಸಿಗರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಪಶ್ಯನ ಶಿಬಿರವನ್ನು
ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಇವರಿಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವದಿಂದ
ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮುಂಬೈ ತಲುಪಿದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು
ಕಷ್ಟ ಎದುರಾಯಿತು. ಮೊದಲ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ
ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಜಯ್ ಆದುಕಿಯ ಅವರು
ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂಬರುವ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಮಾಡಲು ಅವರ ಬಳಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ದೇಡ್ರಾಜ್ ಅವರನ್ನು

ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದೇಡ್ರಾಜ್ ಅವರು ಅಣ್ಣನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ
ಬಿಡುವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನೇ
ಕೆಲಸ ವಹಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದಿನ
ಕಳೆಯಿತು. ಸಂಜೆ 4:00 ಗಂಟೆಗೆ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ್ದ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು
ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು.
ಈ ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕೆನಿಸಿತು.
ನಾನು ಒಬ್ಬ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿದಾಗ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹೊಸ ತಿರುವು ತಾಳಿತ್ತು. ಬಂಗಲೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ
ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಹಣ ರೂ.500 ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಬಂಗಲೆಯ
ಮಾಲೀಕನು ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶಿಬಿರಕ್ಕಾಗಿ
ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಈ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು
ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ 500ರಂತೆ ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ
ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮದುವೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಕಾಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.
ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಾಲೀಕನು ನಮ್ಮ
ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಖಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನು. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ
ಆಘಾತವಾಯಿತು. ಅವರು ಅಸಹಾಯಕರಾದರು. ನಾವು ಯಾರೂ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಬಿರವು ಮರುದಿನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಈ ದಿನ
ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ನಾವು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು.
ಇಂತಹ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರ್ಯಾಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕಲು
ಹೊರಟೆವು. 8 ಗಂಟೆಯ ಸುಮಾರಿಗೆ ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ
ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕಿದೆವು.
ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರೂ ಎಂಬ
ಚಿಂತೆಯಾಗತೊಡಗಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ
ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಯ ಧರ್ಮ ಪ್ರವಚನ ಕೇಳಲು
ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೊಠಡಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಧರ್ಮದ
ಸಹಾಯದಿಂದ, ಸಿಪಿ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಜಯ್ ಅವರ ಅತ್ತೆ
ಮಾವಂದಿರಾದ ನೇಮಾನಿಯವರ ಒಡೆತನದ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಇದ್ದು,
ಅವರು ನಮಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು
ನಮಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ನಾನು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹೋದೆ.
ಆದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿತು. ಆದರೆ
ಬೇರೆ ಆಯ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಶಿಬಿರ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಿತ್ತು.
ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಸಂಜೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರ
ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನೇಮಾನಿವಾಡಿ ವಸತಿ ನಿಲಯವು ಹೆಚ್ಚು
ಗದ್ದಲದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜನನಿಬಿಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
ಇತ್ತು. ರಸ್ತೆಯ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಕರ್ಕಶ ಶಬ್ದ, ಸಂಸಾರಸ್ಥರ
ಕುಟುಂಬಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ರೇಡಿಯೋ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ

ಶಬ್ದವು ಪಂಚಾಯಿತಿ ವಾಡಿಯ ವಾತಾವರಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟದಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದವು. ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ನೇಮಾನಿ ಸಂಬಂಧಿಕರದ್ದು. ಗೃಹಸ್ಥರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಾಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥ ಕುಟುಂಬಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಮಹಡಿ ಖಾಲಿ ಇತ್ತು.

ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನ ರೂಪ ರೇಖೆ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರವು ಮೊದಲನೆಯ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಬೀದಿಗೆ ಎದುರಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭಾಂಗಣವನ್ನು ಪರದೆಗಳಿಂದ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಭಾಗವು ನನ್ನ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಇದ್ದ ಭಾಗವನ್ನು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಭಾಂಗಣದ ಉಳಿದ ಜಾಗವನ್ನು ಪುರುಷ ಧ್ಯಾನಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಭಾಂಗಣದ ನಿರ್ಗಮನ ದ್ವಾರದ ನಂತರ ಇದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಧ್ಯಾನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮಹಡಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ನನ್ನ ಕಚೇರಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಖಾಲಿ ಇಡಲಾಯಿತು. ಇದರ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಇತ್ತು. ಇದರ ಎದುರುಗಡೆಯೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ನಾನ ಗೃಹ, ನಂತರ ಎರಡು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿದ್ದವು. ಈ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿವಾರಗಳಿಂದ ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕಸದ ರಾಶಿಯೇ ಇತ್ತು. ನಾವು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯುತ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಳಕೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮಂಚ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅದರ ಮೂಲವೇ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಅದು ಗುಜರಿ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ (ಜಂಕ್ಯಾರ್‌ನಿಂದ) ತಂದಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅದು ಎಷ್ಟೊಂದು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿತ್ತೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಕೈ ಕೊಳಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಲು ಇದ್ದ ಅದರ ಲೋಹದ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಹಿತಕರವಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ, ಜಮಖಾನದಂತಹ ನನ್ನ ತೆಳುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯು ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡದೆ ಆ ಪಟ್ಟಿಗಳು ನನ್ನ ಬೆನ್ನನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಆದ ಶಾರೀರಿಕ ತೊಂದರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೆಂದೂ ಬರದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದವು. ಇಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಅನುಭವವು ಅತ್ಯಂತ ಅಹಿತಕರ ಮತ್ತು ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುವಂತಹದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಮಂಚವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳುವ ಆಲೋಚನೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. “ಇಲ್ಲಿ, ನಾನು ಬುದ್ಧರ ಅನುಯಾಯಿ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಭಯ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದೇ ನನ್ನ ನಡವಳಿಕೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿರಬೇಕು” ಎಂಬ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆಯೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ದಯೆ ತುಂಬಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ನಾನು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಜಾಗವು ಧರ್ಮದ ತರಂಗಗಳಿಂದ ತುಂಬಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ವಾತಾವರಣ ಕ್ರಮೇಣ ಸುಧಾರಿಸಿತು. ನಿದ್ರೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿತು. ನಾನು ಲೋಹದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಗಲು ಸಹ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಿರಿಕಿರಿಗಳು ದೂರವಾದವು.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಡ್ಡಿಯೂ ಎದುರಾಯಿತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು 3:30 ಗಂಟೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯು ನೇರವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ವಸತಿ ನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮಹಿಳೆಯರು ಆಕೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಕಚೇರಿಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಅವಳು ತುಂಬಾ ನಾಟಕೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ನನ್ನ ಪತಿಯು ನನ್ನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ

ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಯಾವುದಾದರೂ ಪವಾಡ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಕಷ್ಟದಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗುವಂತೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಳು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾನು ಮಾಂತ್ರಿಕನೂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ. ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧರ ಈ ಧ್ಯಾನ ಮಾರ್ಗ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅದು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ 10 ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಶಿಬಿರದ ಪರಿಸರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಇದರಂತೆಯೇ ಶಿಬಿರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬಂದರು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧನೆಯು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯಮಿ ಗೃಹಸ್ಥ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಬಯಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರಿದ್ದರು. ಅವರು “ಸ್ವಾಮೀಜಿ”ಯವರನ್ನು (ನನ್ನನ್ನು) ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಧನಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತನೇ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲವಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವುದು ನೋವಿನ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದವರು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಬಿರ ಮುಗಿಯುವ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮೊದಲು ಮ್ಯಾನ್ಯಾರ್‌ನ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ಮೊರ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂದನು. ಬಡಪಾಯಿ ಹಲವಾರು ದಿನಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯೋಪಿಡಿತನಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಬಂದನು. ಎರಡು ದಿನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಒಂದು ದಿನ ಆನಾಪಾನ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ವಿಪಶ್ಯನ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ತಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಪಶ್ಯನದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತನಾದನು.

ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲದೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ಪ್ರತಿದಿನ ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಸಾಮೂಹಿಕ ಧ್ಯಾನದ ನಂತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ ಅವನು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದನು.

ಅದೇ ರೀತಿ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಆನಾಪಾನ ಮತ್ತು ವಿಪಶ್ಯನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅವನು ಕಳೆದ ಎರಡು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಪಶ್ಯನವನ್ನು ಇಡೀ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು ಶಕ್ತನಾದನು.

ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಹಿಂದಿನ ವಿಪಶ್ಯನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ಅವರು ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ದುರ್ಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಪಠಣವೂ ಸೇರಿತ್ತು. ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರ ಅವರು ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಯ ನನಗಿತ್ತು. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದುರ್ಬಲವಾದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದರು. ಅದರ ಅವರು ಶರೀರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಥವಾ ಮಲಗಿದಾಗ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಅರಿವು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ತುಂಬಾ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿತುಕೊಂಡೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡುವ ಮೊದಲು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಮೂರು ವಿಪಶ್ಯನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವವರಿಗಾದರೂ ಮಂತ್ರ ಪಠಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ದೃಢವಾದ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಾಯಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಶಿಬಿರದಿಂದ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಿರಂತರ ತಲೆನೋವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಪಶ್ಯನದ ಅರಿವು ಆಳವಾಗಿತ್ತು. ಶಿಬಿರದ ಏಳು ಅಥವಾ ಎಂಟನೇ ದಿನ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನವಿರಾದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಅರಿವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಬಹಳ ಹಗುರವಾದ ಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಚಿಂತೆ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ನನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಎರಡನೇ ಶಿಬಿರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಶಿಬಿರಕ್ಕಿಂತ ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದರು. ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವು ಈ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಂತ್ರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಪಶ್ಯನವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ನಾನು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಶಿಬಿರದ ಮಧ್ಯೆ ಪದೇಪದೇ ಬಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲೂ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಈ ತರಹ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾರಿ ಅವರ ಮನವಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ ಮತ್ತು ಶಿಬಿರದ ನಂತರ ಅವರ ಮಗ ನನ್ನನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರಯಾಣದಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮಲಾಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈನ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಸ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಅವರ ಇಡೀ ಪರಿವಾರ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಶಾಕಾಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಗೃಹಸ್ಥನು ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಗೃಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಆಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿವಾರದವರು ಮಂತ್ರ ಪಠಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದೆಂದು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ನನಗೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು.

ನಾನು ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಆರ್ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮದ್ರಾಸಿನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರವಚನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಅದಾಗ್ಯೂ ಶಿಬಿರದ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಅವರು ಧರ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಈಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೊದಲೆರಡು ದಿನ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ಉಳಿದ ಎಂಟು ದಿನ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಧ್ಯಾನದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಸತ್ಯವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಅವರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವರ ತಾಯಿಯ ಋಣಭಾರದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮುಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆ ದಿನದ ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಕ್ಕಳು ಅನೇಕ 'ಜೀವಿತಾವಧಿಯವರೆಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ಅವರ ಋಣಭಾರದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ಮುಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ. ಅವರು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಳ್ಳಲು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸಾರನಾಥದ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದ ಅವರು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಅವರು

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮುಂದಿನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಅವರು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಬಿಕಾನೇರ್‌ನ ಇಬ್ಬರು ಅಪ್ಪ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಸಾರನಾಥದಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಆ ಸದಾವಕಾಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿ ಶಿಬಿರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬಂದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರು ತಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ಗಡ್ಡದಾರಿ ಸಾಧುವಿನ ಬದಲಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರಾಶೆಗೊಂಡಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅಂದು ಸಂಜೆ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬದಲು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಮ್ ಎಂಬ ಯುವಕನು ಆನಾಪಾನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದನು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ತನ್ನ ಕಾಲು ಮತ್ತು ತೊಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋವಿದ್ದು, ಕಾಲುಗಳ ಕೆಳಗೆ ದಿಂಬನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಕೆರಳಿಸಿದ್ದೆಂದರೆ ಅವನು ವಿಪಶ್ಯನವನ್ನು ಪಡೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅವನ ಕಾಲು ನೋವು ದೂರವಾಯಿತು. ಅವನು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದಿಷ್ಟಾನ ದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು ಮತ್ತು ಅವನ ತಳಮಳಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವನು ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ತೊಡಗಿದನು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು. ಅವನು ಬಹುಶಃ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಸಿ. ಅವರು ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರ ತಂತ್ರ ಸಾಧನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವರ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಬೀಜವು ಹುದುಗಿತ್ತು. ಅವರ ತಂದೆಯು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಓಡಿ ಬಂದರು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂತ್ರಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಆನಾಪಾನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧರಾಗಿ ತನ್ನ ತಲೆಯು ಸಿಡಿಯುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೂರನೇ ದಿನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಅವರು ಶಾಂತರಾದರು. ನಾನು ಭಾನುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಪಶ್ಯನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲಿ ಎಂದು ಸೋಮವಾರ ದವರೆಗೆ ಆನಾಪಾನದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದೆ. ವಿಪಶ್ಯನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಳ್ಳಲು ಇವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಅವರು ತಮ್ಮ ಎರಡನೇ ವಿಪಶ್ಯನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಶಿಬಿರದ ಮೇಲು ಮೇಲಿನ ವಿಪಶ್ಯನವು ಈಗ ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹರಿಯಿತು. ಅವರು ತುಂಬಾ ಆಳವಾದ ಅನುಭವ ಪಡೆದರು. ನಂತರ ಅವರು ನನ್ನ ಜೊತೆಗಿನ ಖಾಸಗಿ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರನು ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಉತ್ಸುಕನಾಗಿದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದು ನನ್ನನ್ನು ಚಿಂತಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಸಾಬೀತಾಯಿತು. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಶಿಬಿರದ ಊಟ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಳ ವೆಚ್ಚವು ದುಬಾರಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಜೆ ಹಾಕಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಶಿಬಿರಗಳು ಕೇವಲ ಧನಿಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದು, ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅತಿಥಿ ಗೃಹದ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ರೂ 500, ಅಡುಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ರೂ.100 ರಿಂದ 200 ಜೊತೆಗೆ ಊಟ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ಖರ್ಚುಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಉದಾರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ

ಆಚಾರ್ಯರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುವ ಬದಲು ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಜನರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿ ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ವಿಶೇಷ ಅತಿಥಿಗಳೆಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಈ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಧಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇವರೊಡನೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನಿಂದಿರಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಧ್ಯಾನ ಮಾರ್ಗವು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದೆಂಬ ಗೊಂದಲದ ಆಲೋಚನೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಬಹುದು ಆ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಡವರನ್ನು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸಾರಾನಾಥ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಿಬಿರದಿಂದ ತಿಳಿದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಈಗ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಶಿಬಿರದ ವೆಚ್ಚವು ಮುಂಬೈನಷ್ಟು ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಲಾರದು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ.

(ಆಗಲೂ ಯಾರಿಂದಲೂ ನೇರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿಬಿರದ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜನರು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತು. ದಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕೀಳರಿಮೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಬಿರದ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಯಾಜಿ ಯವರು ಬಯಸಿದ್ದರು. ಸಾರಾನಾಥ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಸರಳ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸ್ಕೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ಸಯಾಜಿ ಅವರು ಶಿಬಿರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹಳೆಯ ಸಾಧಕರಿಂದಲೇ ಭರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.)

ಕೊನೆಯ ದಿನವಾದ ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ 6:30 ರಿಂದ 7:00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಧಮ್ಮ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಧ್ಯಾನದ ನಂತರ ಅಂತಿಮ ಪ್ರವಚನ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಬಾರಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. 10 ದಿನಗಳ ಧ್ಯಾನದ ಪುಣ್ಯಫಲದಿಂದಲೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ಧರ್ಮ ಪ್ರವಚನವು ಅಸಾಧಾರಣ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಶಿಬಿರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಅನೇಕ ಜನರು ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.

ಪ್ರವಚನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಧ್ಯಾನ ಸಾಧಕರು ನನಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ಶಿರಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತುಂಬಾ ಹಿರಿಯರು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಾಗಲೂ ನನಗೆ ಯಾವ ಮುಜುಗರವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಚಾರ್ಯರಾದ ಸಯಾಜಿ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅವರ ಧೈಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮಸ್ಕಾರವು ಧಮ್ಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಧಮ್ಮ ದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದ ಜನರು ಬಂದು ಭಾರತೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ

ನನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರವಚನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇದು ನಡೆಯಿತು. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ನಾನು ಬಯಸಿದೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಇಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರೂಢಿಗಳು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ದಿನ ಇದ್ದು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆ. ನನ್ನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನರ ಪೈಕಿ ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಹರಿರಾಮ್ (ಗೋಯಂಕಾಜಿ ಅವರ ಜೇಷ್ಠ ಪುತ್ರ ಗಿರ್ದಾರಿಯ ಮಾವ)ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಮುಂದಿನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಸೆ ಯಾವಾಗ ಈಡೇರುತ್ತದೆಯೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ 'ಧರ್ಮ ರತ್ನ'ದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಶಿಬಿರದ ಸಮಾರೋಪದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗಳಿಸಿದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡೆ. ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯ ಆಚಾರ್ಯರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೆತ್ತಾಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಶಿಬಿರವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದುದರಿಂದ ಅವರೊಂದಿಗೂ ನಾನು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡೆ. ತದನಂತರ ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರೊಡನೆ, ಅಮೂಲ್ಯ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸದ್ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿದ ಭಾರತೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಸಹವರ್ತಿಗಳೊಡನೆ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡೆ.

ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ಈ ಅತಿಥಿ ಗೃಹದ ಯಜಮಾನರಾದ ನೇಮಾನಿ ಬಂಧುಗಳೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿದರು. ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ತೂಗು ಹಾಕಿದ ಅವರ ಪೂರ್ವಜರ ದೊಡ್ಡ ಪೋಟೋಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸಾಧಕರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬಾರದೆಂದು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಿದ್ದ ಮತ್ತು ಈ ಬಿಳಿ ಪರದೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ನೇಮಾನಿ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರ ಧರ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ, ಅವರು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಗೋಯಂಕ.

ಧಮ್ಮ ಪಪುಲ್ಲಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

10 ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು: ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 11-22, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 3-14, 16-27, 30-10 ನವೆಂಬರ್ 13-24, 27-8 ಡಿಸೆಂಬರ್ 11-22.

ವಿಳಾಸ : ಧಮ್ಮ ಪಪುಲ್ಲಾ, ಆಲೂರು, ದಾಸನಪುರ ಹೋಬಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ-4ರಲ್ಲಿ, ಹಿಮಾಲಯ ಡ್ರಗ್ ಕಂಪನಿಯ ಎದುರಿನ ಮಾಕಳಿ ಕ್ರಾಸ್‌ಗೆ ಬಂದರೆ ಆಟೋರಿಕ್ಸಾ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ (ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್) ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಬಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ :256,258,258ಸಿ. ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು: 99725 88377, 63615 70725, 99725 88377, 99009 55930. ಇ-ಮೇಲ್ : info@paphulla.dhamma.org;website; www.vridhamma.org.

ವಂತಿಗೆ : ವಾರ್ಷಿಕ: ರೂ.30, ಆಜೀವ: ರೂ.500. ವಂತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ :3194101004234; IFSC code:CNRB0003194; ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ನಾಗರಬಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಖಾತೆದಾರರು:ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ. ಹಣ ಸಂದಾಯದ ವಿವರ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪ .ಎಸ್., ಮೊ.ಸಂ:7337734934 ಗೆ ಎಸ್.ಎಮ್.ಎಸ್.ಮಾಡಿರಿ.

ಮುದ್ರಕರು: ಬಿ.ಪ್ರದೀಪ ಕುಮಾರ, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್. ಚಂದ್ರಮತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಪರವಾಗಿ.

ಮುದ್ರಣ: ಐರಣಿ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, 4ನೇ ತಿರುವು, ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ.ಕಾಲೋನಿ, ದಾವಣಗೆರೆ-2. ಪ್ರಕಾಶನ:ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, # 7/1, 3ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಕಾಲೋನಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ಬೆಂಗಳೂರು 560 004. ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು: ಜಿ.ಟಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪ

Printed by B.Pradeep Kumar, Published by Smt. R. Chandramathi on be half of Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust and Printed at: Airani Offset Printers, 4th Cross, K.H.B.Colony, Davangere-2 and Published at Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust, #93, 30th Cross, Banashankari 2nd Stage, Bengaluru - 70. Editor: G.T. Govindappa,

ಇಂದ:

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್

7/1, 3ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಕಾಲೋನಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ಬೆಂಗಳೂರು 560 004.

ಗೆ,